

HRVATSKI VITEZOVI DOMOVINSKOG RATA

PRIKAZ MUZEJSKE POSTAVE

U oči pete obljetnice Dana državnosti Republike Hrvatske (30. svibnja 1995. godine) u Muzeju grada Koprivnice, otvorena je stalna postava Domovinskog rata. Postava, koja je ujedno i prva takve vrste u Republici Hrvatskoj, svečano je otvorena 27. svibnja 1995. godine, pod nazivom HRVATSKI VITEZOVI DOMOVINSKOG RATA¹. Dokumentacija za postavu prikupljena je od početka agresije jugo-srbo-četničke armade na Hrvatsku. Presentacija iste predstavlja rasvjetljavanje najnovije povijesti hrvatskog naroda, ali ne više na osnovu sjećanja ili montiranja događaja što su nam svojevremeno radili oni koji su željeli uništiti sve što je hrvatsko i izbrisati hrvatski trag u potpunosti. Ova postava predstavlja najnoviju povijest hrvatskog naroda na autentičnim vrelima događanja, radnji i zbivanja². Domovinski rat u Hrvatskoj predstavlja najslavniju stranicu povijesti njena naroda i treba mu dati posebno i najistaknutije mjesto u svim muzejskim postavama diljem voljene nam Domovine.

Prikupljanje muzejskog materijala prezentiranog u postavi teklo je zaista poduže vrijeme, jer jedna studiozna i vrijedna postava zahtijeva više vremena nego jedna muzejsko-galerijska izložba. Naravno, ništa ne bi bilo moguće ostvariti bez sponzora koji su dali potrebitu financijsku pomoć i entuzijasta koji su radili na prikupljanju materijala i predavanju istoga na muzejsku obradu autoru ove postave, kustosu prof. Antunu Stišćaku.

Vrijedna inicijativa i pomoć dolazila je od kluba 117. brigade HV, odnosno od pojedinih njegovih pripadnika, a posebno gospodina Mladena Pavkovića, Vladimira Kostjuka, Miroslava Blažeka-Kine, Stjepana Kuzminskog, Željka Capića-Dugog, Zvonimira Pandurića-Strica i mnogih drugih. Spominjem nadalje, predstavnike i pripadnike koprivničkog PZO-a, među kojima posebno ističem Nenada Marinca, Željka Golubića i Vladimira Nenadića koji su pisanim materijalima, fotodokumentacijom i predmetima iz vlastitih kolekcija pripomogli obogaćivanju ove vrlo vrijedne muzejske postave. Između ostalih treba spomenuti i ime gospodina Dragutina Rendića, pripadnika IPD-e službe 117. brigade i jednog od prvih koprivničkih dragovoljaca. Vojne postrojbe Koprivničko-križevačke županije bile su u Domovinskom ratu po mnogo čemu prve među prvima i najslavnijima³. Hrvatski vitezovi koprivničko-križevačkog područja, svojom smjelošću, hrabrošću i viteštvom, proslavili su sebe i svoj kraj na svim bojištima i svim crtama obrane diljem Lijepe Naše i mnogo šire⁴. Iz prezentiranog materijala na izložbi sve je to moguće i vidjeti. Pored već iznijetog treba posebno istaći koprivničku "Podravku" koja je prva sa svojim proizvodima krenula na bojišta prehranjujući pripadnike MUP-a, ZNG-e i pripadnike HV⁵.

Medicinski centar Iz Koprivnice svesrdno je pružao pomoć i medicinske usluge ranjenim pripadnicima hrvatske vojske, a medicinska ekipa iz Koprivnice bila je jedna od prvih i najuspješnijih na bojištima⁶.

Krenimo sada u razgledavanje muzejske postave "HRVATSKI VITEZOVI DOMOVINSKOG RATA".

Dio postave "HRVATSKI VITEZOVI DOMOVINSKOG RATA".

Pogled na dio posvećen Policiji, ZNG-u i donatoru "Podravki".

Već pri ulasku na prvi kat zgrade Muzeja grada Koprivnice, posjetitelj naslućuje u koji prostor dolazi. Pogled posjetitelja najprije se zaustavlja na nekoliko plakata⁷, nekoliko čahura⁸ i na jednoj velikoj ratnoj fotografiji⁹. Svaki predmet, svaki plakat, kao i fotografija, govore vrlo mnogo, zasebno i zajednički, o Domovinskom ratu. Zastanimo barem malo pred jednim od plakata pred kojim se zastajalo i razmišljalo, o poruci koju on nosi od dana njegova tiskanja i promoviranja¹⁰.

To je plakat HRVATSKA VAS ZOVE, kojega je promovirao Krizni štab općine Koprivnica¹¹.

Plakat na kojemu dominira figura čovjeka, legende Domovinskog rata koprivničkog područja¹², obišao je gotovo sva mjesta diljem Lijepe Naše.

"ŠTO SI RADIO U RATU TATA?", "DOM SVOJ BRANI", "HRVATSKI VITEZOVI DOMOVINSKOG RATA" uz već spomenuti "HRVATSKA VAS ZOVE", plakati su sa istinskim i najiskrenijim porukama i ljudskim osjećajima. Velika fotografija sa koje se vidi bojište sa hrvatskim Vitezovima, pored poruka sa plakata, zorno prikazuje u kakvim prilikama i situaciji se nalazi voljena nam Domovina. Čahure granata različitih promjera¹³, ispaljenih iz jugo-srbo-četničkog artiljerijskog oružja koje su ovdje postavljene¹⁴ bile su povod za poruke sa plakata tiskanih u vrlo velikom broju¹⁵. Sve ovo, rečeno i viđeno, pobuđuje poseban interes i želju za saznanjem istine o kojoj govori postava. Upravo stoga posjetitelj ovoga muzejskog prostora ne može se oteti želji za novim saznanjima.

Kao i druge, tako i ovu muzejsku postavu, možemo razmotriti s više strana, no ipak, krenimo u njeno razgledavanje glede same koncepcije.

Nakon izvršene otvorene agresije na Hrvatsku od strane jugo-srbo-četničkih snaga¹⁶, hrvatsko pučanstvo bilo je prisiljeno braniti se gotovo goloruko pred naletom snažne i silne vojne mašinerije. Negirajući vojnu silu i moć bivše samozvane narodne armije, koja je stajala iza leđa nekog drugog naroda, samo ne hrvatskog, hrvatski puk je ustao u ustrajao na otporu prema nepravdi, ponižavanju i gaženju ljudskog dostojanstva. Hrvatski je puk u potpunom zajedništvu i slogi krenuo u zaštitu svega što je hrvatsko ne žaleći ni jednog dijelica koji se ne može nazvati hrvatskim. Narod je pošao u obranu slobode, neovisnosti i samosvojnosti.

Prvi su krenuli oni koji su koliko-toliko u tom momentu bili spremniji, kako u pogledu obučenosti, tako i u pogledu naoružanja. Bilo je to hrvatska policija. Upravo ovim fotografijama, hrabrih hrvatskih policajaca i prikazom njihovog ratnog puta i djelovanja, otpočinje razgledavanje i spoznaja istine o našoj najnovijoj povijesti. Prvi zadatak koji je stajao pred hrvatskim policajcima, koprivničko-križevačkog područja i koji je trebalo obaviti, bilo je zauzimanje i preuzimanje vojnih objekata ozloglašene Jugoslavenske narodne Armije: karaula, kasarni i skladišta¹⁷. Ovdje moramo staviti jednu opasku. To je vrijeme mnogo ranije od formiranje županija, stoga je i razumljivo da su sve ove prve akcije, kao i dobar dio kasnijih, izvedene pod zapovjedništvom Policijske uprave Bjelovar¹⁸. Prošli su ovi hrabri i neustrašivi hrvatski vitezovi mnogim terenima u Hrvatskoj. Nabrojimo ovdje samo neka mjesta: Pakrac, Prekopakra, Lipik, Grubišno Polje, Kukavica, Velebit, Maslenica, Kusunje, Okučani, Novska, Jasenovac i druga. Spomenimo i naziv dviju velikih akcija, pri oslobađanju hrvatskog prostora, u kojima su među prvima i najistaknutijima sudjelovali policajci koprivničko-križevačke policijske uprave. To su akcije "POSKOK" i "BLJESAK". Nažalost, sa osjećajem tuge i bola moramo reći da je veći broj policajaca položio svoje mlade živote na oltar Domovine¹⁹. Uz hrvatske policajce Koprivničko-križevačke županije, govorimo i o Zboru narodne garde kao začetku Hrvatske vojske uz nezaobilazne i mnogobrojne dragovoljce koprivničko-križevačkog područja koji su svoj kraj dostojno proslavili svojim viteštvom diljem Lijepe Naše. Osvajanjem i preuzimanjem vojnih objekata, na koprivničkom i križevačkom području, užurbano se radi na pripremama za formiranje vojne postrojbe. Početkom listopada, 3. na 4., formirana je i ustrojena 117. brigada Hrvatske vojske²⁰. Njeno borbeno djelovanje teklo je od listopada 1991. do kolovoza 1992., kada je izvršena demobilizacija²¹. Put brigade bio je dug i težak, ovjenčan slavom i hrvatskim ponosom. Put njenih postrojbi može se pratiti kroz izložene fotografije u postavi. Ni jedno zapisano slovo, o hrabrim hrvatskim braniteljima 117. brigade Hrvatske

vojske, neće biti dostatno zahvalnosti za sve ono što su vitezovi ove postrojbe dali za hrvatsku i hrvatski puk. Demobilizacijom proslavljene 117. brigade HV, u kolovozu mjesecu 1992. godine dolazi do formiranja 145. Borbene grupe čije formiranje i odlazak na bojište, što treba još jednom naglasiti, u Koprivnici i njejoj okolici gotovo da i nije bio zamijećen. Borbena grupa je formirana uglavnom od dragovoljaca iz sastava demobilizirane 117. brigade.

Dok put borbenog djelovanja 117. brigade HV ide uglavnom Novljanskim i Pakračkim bojištem, borbeni put 145. Borbene grupe prolazi nešto južnije. Taktička grupa djeluje na posavskom bojištu, kako na hrvatskoj, tako i na bosanskoj strani. Put ratnog i borbenog djelovanja i ove postrojbe prikazan je na izloženim fotografijama, tako da su riječi gotovo suvišne. Prije nego krenemo u narednu sobu, zadržimo se još malo u ovoj prvoj. Napominjemo da je 117. brigada HV, jednim svojim dijelom, bila ustrojena i na području Križevaca, od kuda i polazi na put svog borbenog djelovanja²². Fotografije dragovoljaca i pripadnika HV s križevačkog područja, nalazimo na panoima koji su postavljeni središnjim dijelom sobe. Nadalje, tu su i fotografije 15. PO tbr Križevci^{22a}. Tu su i fotografije snimljene u akciji "BLJESAK"²³. Uz učešće i doprinos na bojištu vojnih postrojbi, treba istaći i veliki doprinos "Podravke" koja je u najvećoj mjeri pomogla u prehranjivanju hrvatskih branitelja. "Podravka" je prehranjivala hrvatske policajce, pripadnike Zbora narodne garde i postrojbe Hrvatske vojske. Proizvedeni i poslani paketi na teren do sada dostižu brojku blizu deset milijuna prehrambenih paketa.

U pružanju najhumanije pomoći na bojištu posebno se istaklo i koprivničko zdravstvo. Medicinska pomoć svesrdno je pružana hrvatskim braniteljima, kako u Medicinskom centru u Koprivnici, tako i na bojištu. Svi ranjeni borci u najkraćem vremenskom roku primili su prvu i najhitniju pomoć.

Postava u drugoj prostoriji u potpunosti je posvećena IPD-e Službi 117. brigade Hrvatske vojske, njenom radu, djelatnostima i postignutim ostvarenjima. Sve aktivnosti i rad IPD-e Službe 117. brigade HV²⁴ teško je opisati u ovoj vrsti teksta. Ipak, treba istaći da rad i aktivnosti Službe ovise o radu i djelovanju vojne postrojbe unutar koje Služba djeluje. Posebnu pozornost u radu Služba poklanja pravovremenom i istinitom informiranju. IPD-e Služba 117. brigade pokreće i prvi vojni list u Hrvatskoj²⁵. Svi tiskani i promovirani brojevi "GARDISTA" mogu se vidjeti u IPD-e sobi²⁶. U vitrinama postavljenim uz zidove sobe, može se pratiti i sadržaj i teme o kojima je pisao "GARDIST", odnosno njegovi uređivači i suradnici²⁷.

Iz sadržaja "GARDISTA" saznaju se sve aktivnosti i ostvarenja Službe. Glede poboljšanja i ubrzanja informiranosti i što bržeg prenošenja pravovremenih i istinitih informacija, kako među hrvatskim vitezovima našega područja, tako i među građanstvom, Služba je organizirala razglas u krugu vojarne, uspostavila brzoglasne veze i pokrenula radio emisiju na lokalnoj radio postaji "GLAS PODRAVINE"²⁸.

Posebnu pozornost i pažnju IPD-e Služba posvećivala je vođenju brige o svim obiteljima naših vitezova, o obiteljima ranjenih i poginulih branitelja²⁹.

Služba je organizirala i prvu Likovnu koloniju na kojoj su sudjelovali, pored akademskih slikara i kipara, i značajna imena naše naivne umjetnosti³⁰. Ostvarena sredstva prodajom slika bila su namijenjena u humanitarne svrhe³¹. Izložbena djelatnost, odnosno prezentacija fotografija sa prve crte bojišta i ostalog ratnog materijala, bila je više nego bogata. Izložbe su priređivane i održavane, kako u Koprivnici, tako i po drugim gradovima³². U organizaciji IPD-e Službe priređene su izložbe i izvan Hrvatske³³. Mnoge postavljene izložbe posjetili su i najviši vojni i politički dužnosnici Republike Hrvatske. U knjigu dojmova upisao se i predsjednik Republike Hrvatske gospodin Franjo Tuđman, na jednoj od niza priređenih izložbi³⁴.

U ovoj se prostoriji nalazi i velik broj plakata koji su promovirani u redakciji "GARDISTA"³⁵. Uz plakate na zidovima sobe izvješene su i naslovne stranice nekih brojeva "GARDISTA"³⁶. Naravno, ovdje se nalaze i katalozi ostvarenih izložbi i plakati sa nekih od njih³⁷.

Uz kataloge izložbi u vitrinama su izložene i knjige koje su nastale, napisane i objavljene kao produkt rada, mara i aktivnosti pripadnika IPD-e Službe³⁸.

Naredna prostorija posvećena je protuzračnoj obrani Koprivnice, čuvarima hrvatskog neba. Pripadnici i dragovoljci ovoga roda Hrvatske vojske krenuli su na svoja borbena djelovanja u sastavu 61. Lako artiljerijskog divizionu PZO³⁹. Dan osnivanja protuzračne obrane u Koprivnici bio je 21. rujna 1991. godine, u okviru Zbora narodne garde. Inače 61. LAD⁴⁰ PZO⁴¹ ustrojen je temeljem zapovijedi Glavnog stožera Hrvatske vojske 4. listopada 1991. godine. Prilikom transformacije HV, 15. ožujka 1993. godine do tada samostalni 61. LAD mijenja ime u 2. TRD⁴² 202. TRBR⁴³ PZO. Ovime ova prvoustrojena koprivnička vojna postrojba ulazi, kao 2. Teško raketni divizion u sastav 202. Teško raketne brigade PZO HV⁴⁴. Soba u kojoj se sada nalazimo, za sada posljednja koja je uređena za prezentaciju video, foto i pisanog materijala, kao i eksponatima vezanim za našu najnoviju i najslavniju povijest gotovo da je prenatrpana predmetima⁴⁵. Ovaj muzejski materijal i izloženi predmeti potječu uglavnom iz privatnih zbirki⁴⁶. U kontekstu, jedinstvene i cjelovite koncepcije muzejske postave, nalazi se foto i pisani materijal, kao i video zapisi o samoj postrojb⁴⁷. Na zidu sobe visi karta s ucrtanim putem kretanja branitelja hrvatskog neba iz Koprivnice⁴⁸.

Sastav postrojbe protuzračne obrane iz Koprivnice, glede dragovoljaca i ostalih pripadnika, kao i borbeni put, mjesta kroz koja je postrojba prolazila, dati su kroz veći broj fotografija⁴⁹. Pretežiti dio fotografija izložen je u međuprostoru, prijelazu iz prve u drugu prostoriju⁵⁰. Na lijevom zidu ovoga međuprostora ugrađena je staklena vitrina kroz koju je moguć pogled na muzejski materijal izložen u trećoj prostoriji. Zbog nedostatka prostora samo je manji dio fotografija izložen u sobi PZO⁵¹.

U prolazu iz prve u drugu prostoriju, izložena je vrlo vrijedna karta⁵² na kojoj možemo pratiti put borbenog djelovanja slavne 117. brigade HV. Ulazeći u PZO sobu, treba reći da se radi o izloženim predmetima i borbenom materijalu koji nas podsjeća na jugo-srbo-četničkog neprijatelja, o materijalu i predmetima, streljivu i naoružanju kojim su se služili hrvatski vitezovi. Gotovo je i nemoguće istaći sve ono, što se ovdje nalazi, stoga ćemo istaknuti samo najatraktivnije eksponate, kao na primjer: izložene ostatke srušenog "Super Galeba" zločinačke armije⁵³. To je zasigurno jedan od najdražih ratnih trofeja koprivničkih branitelja hrvatskog neba, jer je bio prvi koji je prizemljen na Novljanskom bojištu⁵⁴. No to nije i jedini ulov koprivničkih vitezova⁵⁵, čuvara hrvatskog neba. Tu je izložen i padobran te kazetna bomba ispaljena iz neprijateljskog ubojitog oružja⁵⁶. U prethodnoj sobi vidjeli smo jedan zvončić kojima su napunjene ove kazetne bombe. Ovdje možemo vidjeti i primjerke ubojitih fosfornih granata promjera 155 mm⁵⁷. Nadalje, tu se nalaze repovi topovskih kumulativnih granata promjera 100 mm⁵⁸. Ovdje se može vidjeti i šrapnel krmače⁵⁹. Ovdje nalazimo i primjerke raketa maljutke⁶⁰, te čahure granata različitih promjera⁶¹. U postavi su izložene i nagazne mine, zvane "paštete", kojima je neprijatelj minirao hrvatska područja. Slijedeći tijek postave skrećemo pozornost na još poneke atraktivne i vrijednije eksponate, kao na primjer, izloženu lansirnu rampu maljutke⁶². Nadalje, tu su primjerci Zolje, Strijele i Ose⁶³, te cijev ručnog bacača promjera 82 mm. Tu su i različite vrste streljiva koja su bila u posjedu koprivničke protuzračne obrane⁶⁴. Koprivnica je, ukupno uzevši, po mnogo čemu bila prva, među prvima ili ispred ostalih u Domovinskom ratu⁶⁵, a ujedno je i ova prvoformirana koprivnička postrojba bila među prvima i najpoznatijima na svom području djelovanja⁶⁶.

Gotovo da i nema bojišta u Hrvatskoj kojim nije prošla ova postrojba pronoseći slavu hrabrih hrvatskih vitezova koprivničkog kraja. Za svoje goleme uspjehe postrojba u cjelini, kao i pojedini njeni pripadnici, javno su pohvaljivani i nagrađivani u što se svaki posjetitelj može uvjeriti u PZO sobi⁶⁷. Postrojba je posebnu pažnju posvećivala odgoju i izobrazbi svojih pripadnika, u rukovanju i radu sa naoružanjem, ali i edukativnom radu sa mlađim naraštajima. Kako bi taj edukativni rad i djelovanje bili što zapaženiji i produktivniji, kako među ročnim vojnicima u 2. TRD-u, promoviran je NAPUTAK za rukovanje protuzrakoplovnim topom 20/3 mm⁶⁸. Bio je to pisani materijal korišten u edukativne svrhe, koji je postrojba promovirala prije ostalih u HV⁶⁹.

Privodeći kraju pisanje ovoga članka još jednom treba istaći što se već u više navrata isticalo i bilo zapisano da je Koprivnica i koprivničko-križevački kraj, glede vojnih postrojbi, drugih službi, ustanova i

Ovakve oznake nikada više se neće nositi u slobodnoj Hrvatskoj.

organizacija po mnogo čemu prva, ili među prvima i najuspješnijim. IPD-e Služba 117. brigade bila je jedna od prvih i najuspješnijih Službi u postrojbama HV⁷⁰. Vojne postrojbe formirane na koprivničko-križevačkom području i upućene na bojište, proslavile su svoj kraj širom Lijepe Naše⁷¹. "Podravka" se nalazi među prvima i najvećim donatorima humanitarne pomoći⁷². Koprivničko zdravstvo i medicinsko osoblje, bilo je među prvima u pružanju prve pomoći na prvim crtama bojišta, kao i na zbrinjavanju i liječenju ranjenika u Medicinskom centru u Koprivnici⁷³.

BILJEŠKE:

1. Isti naziv nosi i katalog ove muzejske postavke.
2. Hrvatska povijest treba biti zasnovana na činjenicama i povijesnoj istini hrvatskih ljudi, a nikako ne na montiranim činjenicama, kao što se radilo nakon Drugog svjetskog rata i ranije.
3. Postrojbe su prošle sva bojišta u Hrvatskoj pa i šire.
4. Borile su se i u Bosanskoj Posavini.
5. Do sada je već odaslala oko 10 milijuna paketa suhih obroka.
6. U ekipama su bili liječnici i medicinske sestre.
7. Centralni plakat je "HRVATSKA VAS ZOVE". Zatim su tu i plakati: BRANI DOM SVOJ, ŠTO SI RADIO U RATU, TATA?, naslovna stranica knjige "HRVATSKI VITEZOVI DOMOVINSKOG RATA", kao i plakati postavke "HRVATSKI VITEZOVI DOMOVINSKOG RATA".
8. Šest čahura promjera od 105-135 mm.

9. Fotografija sa hrvatskim vitezovima na bojištu.
10. Plakat je tiskan prije formiranja 117. brigade HV i njene IPD-e Službe.
11. Plakat je promoviran 26. rujna 1991. godine.
12. Zvonimir Pandurić-Stric dominira na ovom plakatu.
13. Radi se o topovskim i tenkovskim granatama velike razorne moći.
14. Čahure granata postavljene su ispod plakata "HRVATSKA VAS ZOVE".
15. Autor svih plakata bio je Vladimir Kostjuk.
16. Pobunjenim i tobože, odjednom "ugroženim" Srbima, odmah je u pomoć priskočila zloglasna JNA koja je bila narodna, ali samo po svom nazivu...
17. Na koprivničkom području bile su dvije karaula, jedna kasarna i jedno vojno skladište, dok je na križevačkom području bila jedna kasarna i jedno skladište.
18. Bjelovar je bio nekadašnje središte Zajednice općina.
19. Sa područja Koprivničko-križevačke županije na oltar Domovine je svoje mlade živote položilo više pripadnika policijske uprave Koprivničko-križevačke.
20. Postrojba je formirana u Križevcima i Koprivnici.
21. Demobilizacija je izvršena 1. srpnja 1992. godine.
22. Uz 3. bojnu sa križevačkog područja u sastav 117. brigade ulazi i 15. mpoad (mješoviti protuoklopni artiljerijski divizion).
  - a) Ova nova postrojba na križevačkom području, protuoklopno taktičko-raketna brigada ustrojena je početkom mjeseca srpnja 1992. godine.
23. To su fotografije 312 Lob Križevci. Ova je postrojba prema kazivanju gospodina Babića pokrivala područje Križevaca, Koprivnice i Varaždina.
24. Ustrojem 117. brigade HV, 3-4. listopada 1991. godine osnovana je i IPD Služba 117. brigade na čije čelo dolazi gospodin Josip Nakić Alfirević u svojstvu zamjenika zapovjednika 117. brigade HV.
25. Riječ je o prvom vojnom listu "GARDIST" kojega je promovirala IPD-e Služba 117. brigade HV. Prvi broj "GARDISTA" tiskan je 25. listopada 1991. godine u Koprivnici, Podravka dd Tiskara Koprivnica.
26. U prvo vrijeme list je izlazio jednom tjedno, a kasnije po potrebi. Izašlo je ukupno 25 brojeva.
27. Iz sadržaja se vidi da su hrvatski Vitezovi putem "GARDISTA" uistinu bili informirani u potpunosti o svemu što se događa i postiže na bojištu u voljenoj Hrvatskoj, isto kao i ostali čitatelji lista.
28. Radio emisija emitirana je na radio postaji "GLAS PODRAVINE", subotom od 12-13 sati.
29. Sve porodice bile su zbrinjavane i stalno posjećivane, a svi poginuli branitelji Lijepe Naše bili su sahranjeni uz najveće ljudske i dužne počasti.
30. Među ostalim sudionicima 1. likovne kolonije bio je nazočan i velikan hrvatske naive Ivan Generalić.
31. Prikupljeni novac išao je išao je u fond za djecu poginulih branitelja.
32. Izložbe su bile postavljene u Zagrebu, Kutini, Puli i još nekim drugim gradovima.
33. Jedna je izložba bila postavljena i u Austriji.
34. Bila je to izložba postavljena u Gospodarskoj Komori u Zagrebu.
35. Autor svih plakata bio je Vladimir Kostjuk.
36. Dio naslovnih stranica lista GARDIST rješenja su akademskog slikara Romana Baričevića.
37. Autori su bili Mladen Pavković i Vladimir Kostjuk.
38. Autor izloženih knjiga je Mladen Pavković.
39. Kratica za ovu postrojbu bila ja LAD.
40. Lako artiljerijski divizion bio je prva vojna postrojba koja je formirana u Koprivnici.
41. Kratica za protuzračnu obranu.
42. Kratica za teško raketni divizion.
43. Kratica za teško raketnu brigadu.
44. Ovom promjenom središte koprivničkih čuvara neba premješteno je u Zagreb.
45. Uz pisani i slikovni materijal, izloženi predmeti upotpunjuju postavu.
46. Izložene ratne trofeje i predmete za muzejsku zbirku poklonili su Željko Golubić i Vladimir Nenadić.
47. Manjim dijelom fotografije se nalaze ovdje u sobi, a većim dijelom na zidovima u prolazu iz prve u drugu sobu; dok se pisani materijali nalaze u zatvorenom prostoru, u vitrini.
48. Karta je postavljena na vidnom mjestu iznad vitrine.
49. Iz fotografija možemo vidjeti da su koprivnički vitezovi bili na svim crtama bojišnice.
50. O koprivničkom PZO-u ima još daleko više fotografija, međutim, zbog nedostatka prostora izložen je samo manji dio.
51. Ni ovdje, skučeni prostor nije dozvolio da izložimo više materijala iako ga zaista ima.
52. Ova je karta vlasništvo Zvonimira Pandurića-Strica koji je kartu poklonio Muzeju grada Koprivnice u stalnu postavu Domovinskog rata.
53. Ostatak "Super Galeba" koji je ovdje izložen pripadao je bivšoj, takozvanoj Jugoslavenskoj narodnoj armiji, a oboren je od strane pripadnika protuzračne obrane Koprivnica na novljanskom bojištu.

54. Ostvarilo se je to nakon prvog odlaska vitezova iz Koprivnice.
55. Ova postrojba hrvatskih vitezova zauvijek je prizemljila šest neprijateljskih zrakoplova i jedan helikopter, do sada.
56. Ostaci kazetne bombe Cerovice-Kraljica Mira.
57. Posebnu pažnju pobuđuje i privlači jedna koja je naknadno sastavljena od krhotina koje su pronađene nakon njena rasprsnuća. Krhotine su pronađene na području Babine Grede gdje je bomba bila izbačena. Radi se vjerojatno o jedinstvenom primjerku jer je prikupljanje ovakvih ostataka vrlo teško.
58. I ove granate bile su ispaljene iz artiljerijskog oružja jugo-srbo-četničkog neprijatelja na hrvatsko tlo.
59. Ovaj šrapnel pronađen je na području Metkovića.
60. Raketne - maljutka potječu sa područja Gornjeg Vakufa i Ravnog.
61. Radi se ovdje o još dvadesetak čahura različitih promjera ispaljivanih iz topova, tenkova i raketnih sustava.
62. Maljutka - lansirna rampa donijeta je iz Rijeke Dubrovačke.
63. Oružje koje su upotrebljavali hrvatski branitelji.
64. Tu je streljivo 12,7 mm, zatim streljivo 20 mm, streljivo 14,5 mm od topa 14,5 mm, streljivo 7,62 x39 kao i jedan primjerka pancirnog zrna 20 mm. Streljiva prva tri promjera ovdje navedena predstavljala su punjenje PZ topa. Imamo i većih promjera streljiva kojima su punjeni PZ topovi. Ovdje još nalazimo granate PZ topa 30 mm, 40 mm i 57 mm, upotrebljavane na području Rijeke Dubrovačke.
65. Najprije trebamo istaći, još jedanput, da je IPD Služba 117. brigade u mnogim svojim akcijama i djelovanjima bila ispred ostalih Službi u HV. Pored 117. brigade HV i 145. borbene grupe koje su bile poznate i proslavljene svojim vojnim putem i djelovanjem širom Lijepe Naše pa i šire. Treba istaći i koprivničko gospodarstvo, posebno "Podravku", koje je išlo ispred svih u Hrvatskoj u pružanju materijalne pomoći HV-u. Ne smijemo zaboraviti ni koprivničko zdravstvo koje je svesrdno pružalo liječničku pomoć kako na terenu tako i u Koprivnici.
66. Ova je postrojba prešla i prelazi zaista sva bojišta u Hrvatskoj.
67. Odlikovanja i pohvale nalaze su u vitrini smještenoj u PZO sobi.
68. Donosimo tekst legende koja je postavljena ispod NAPUTKA koji je izdao 2. trd PZO Koprivnica: "U želji da hrvatski vojnici steknu što više znanja i što bolje vještine u upotrebi oružja pripadnici 2. trd PZO adaptirali su NAPUTAK za protuzrakoplovni top 20/3 mm M55 A4". To je ujedno i prvi NAPUTAK za upoznavanje i upotrebu oružja u Hrvatskoj vojsci. NAPUTAK je korišten u obuci ročnih vojnika, ali i u doobuci profesionalnih i pričuvnih pripadnika PZO HV.
69. Još jednom, dakle, Koprivnica je bila prva, odnosno ova postrojba formirana na koprivničkom području.
70. Spomenimo samo dvije činjenice: tiskala je prvi vojni list GARDIST i bila je prva koja je svojom aktivnošću u postrojbama HV prešla Učku i pojavila se na području Istre.
71. Ovdje svakako moramo spomenuti pakračko, novljansko, sisačko, petrinjsko, zadarsko, dubrovačko, posavsko, kao i bojišta u Hrvatskoj i Bosanskoj Posavini, kao i akcije koje su sprovedene pri oslobađanju okupiranog hrvatskog područja.
72. Uz proizvedenih i na bojišnicu širom Lijepe Naše razaslanih oko deset milijuna paketa suhih-jednodnevnih obroka, do sada "Podravka" je prehranjivala i prehranjuje u najvećoj mjeri sve prognanike i izbjeglice u Hrvatskoj, a pruža i značajnu financijsku pomoć.
73. U Medicinskom centru u Koprivnici bili su zbrinjavani i medicinski obrađivani i pripadnici drugih postrojbi HV, a ne samo pripadnici postrojbi sa područja Koprivničko-križevačke županije.